

je hun probeert te leren. Niet voor niets hebben we een maatschappelijk werker in dienst, die thuis langskomt als een kind niet genoeg oefent of veel lessen mist: wat is er aan de hand?"

Als een kind heel gemotiveerd of getalenteerd blijkt, kan het bij het Leerorkest een plek krijgen in het talentprogramma. Daar horen ook extra individuele lessen bij, plus kijkjes in de keuken bij andere instellingen. "Als muziekschool zijn we onderdeel van een keten. We werken samen met partners in de omgeving, zoals het Concertgebouw, de Strijkkwartet Biënnale en het Nederlands Philharmonisch | Nederlands Kamerorkest, om kinderen in aanraking te brengen met muziek op allerlei niveaus."

Makers en luisteraars

Die aanpak werkt, ziet De Souza: veel kinderen blijven muziek maken, professioneel of voor hun plezier. "Dat is niet altijd met een klassiek instrument, maar bijvoorbeeld ook als dj. Daarnaast ontwikkelen we luisteraars: kinderen die op latere leeftijd interesse zullen houden in muziek, en festivals en concerten zullen bezoeken. Het mooiste is: dat zijn niet alleen kinderen met twee Nederlandse ouders. Die diversiteit is ongelooflijk belangrijk."

Ook als kinderen niet doorgaan met muziek spelen, halen ze er wijze lessen uit. "Ze hebben niet alleen meer geleerd over kunst en cultuur, maar hebben ook ontdekt wat het kan betekenen om onderdeel te zijn van een groter geheel. Ook ontwikkelen ze meer waardering voor kunst en ontdekken ze wat je kunt bereiken als je doorzet."

Landelijk opschalen

Op dit moment regelen alle gemeenten in Nederland zelf hun eigen aanbod op het gebied van kunst- en cultuureducatie. Ongelooflijk inefficiënt en ongelijk verspreid, vindt De Souza. "Landelijke opschaling, financiering en regie kunnen zorgen voor veel meer efficiëntie en bereik. Het Leerorkest en het Instrumentendepot laten zien hoe succesvol dat zou kunnen zijn."

Tegelijkertijd voelt De Souza elke dag de beperkingen van de huidige inrichting van het veld. "Het Instrumentendepot bijvoorbeeld is actief in heel het Koninkrijk, maar wij kunnen bij geen enkel landelijk loket terecht om subsidie aan te vragen, dus we draaien op dit moment voor het overgrote deel op privaat geld. Muziekscholen zijn sterk afhankelijk van de grillen van lokale wethouders: als zij kunst en cultuur niet belangrijk vinden, heb je een probleem."

Verder ziet De Souza dat allerlei initiatieven op dit moment nog op lokaal niveau ontwikkeld worden, terwijl ze veel breder kunnen worden ingezet. "We zouden voor evenveel geld veel meer voor elkaar kunnen krijgen, en daarmee nog meer kunnen betekenen voor de culturele ontwikkeling van kinderen in ons land. Zij zijn de toekomst, dus zij bepalen welke culturele koers we over tientallen jaren varen."